

PREGLED STANJA VARNOSTI CESTNEGA PROMETA V OBDOBJU JANUAR – SEPTEMBER 2023

V pregledu je prikazano stanje varnosti cestnega prometa v obdobju januar – september 2023 ter primerjava s primerljivim obdobjem zadnjih 5 let. Podatki za leto 2023 so začasni in neuradni, datum izvoza podatkov 9. 10. 2023.

1. Prometne nesreče in posledice v zadnjem 5-letnem obdobju (januar – september)

Obdobje: 1. 1. - 30.9.	Prometne nesreče		Udeleženci prometnih nesreč		
	Vse	S telesno poškodovanimi in/ali umrlimi	Smrt	Huda telesna poškodba	Lažja telesna poškodba
Leto					
2019	13.859	4.531	75	626	5.036
2020	11.828	3.989	73	581	4.193
2021	12.435	4.131	94	655	4.295
2022	13.874	4.601	70	704	4.918
2023	14.326	4.378	64	588	4.635
2023/2019	3,4 %	-3,4 %	-14,7 %	-6,1 %	-8,0 %
2023/2022	3,3 %	-4,8 %	-8,6 %	-16,5 %	-5,8 %

Tabela prikazuje primerjavo podatkov o prometnih nesrečah in posledicah za obdobje januar - september 2023.

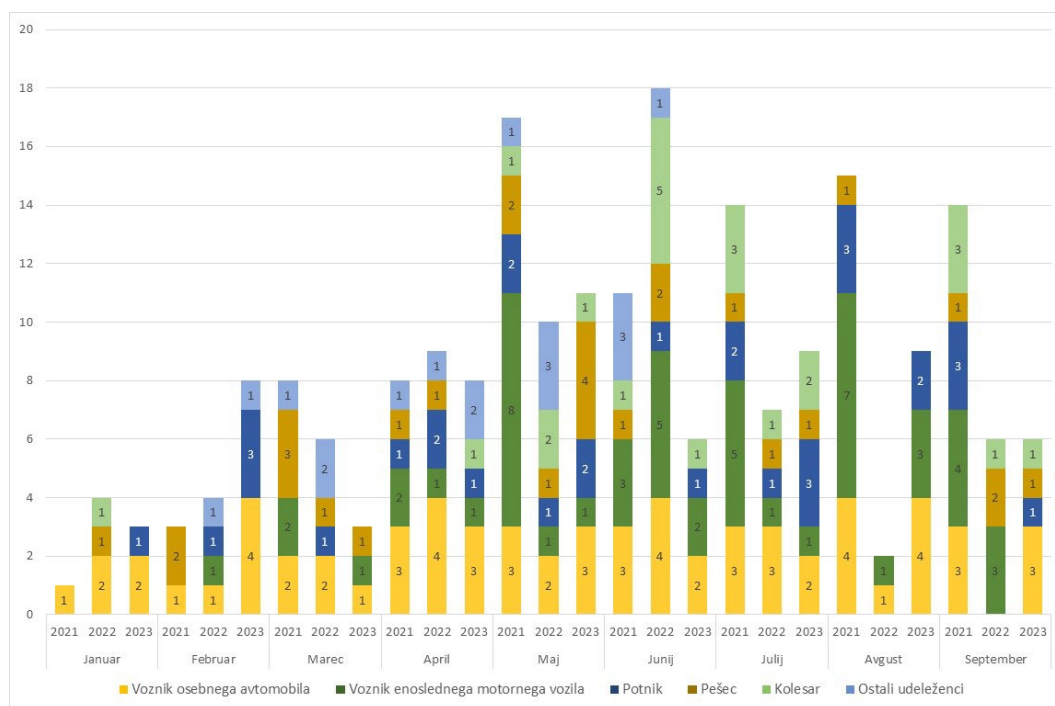
V obdobju januar - september 2023 je bilo na slovenskih cestah evidentiranih 14.326 prometnih nesreč oziroma 3,3 % več kot v lanskem primerjalnem obdobju. V omenjenem obdobju se je število prometnih nesreč s telesnimi poškodbami in smrtjo znižalo za 4,8 %.

Do konca meseca septembra 2023 je na slovenskih cestah umrlo 64 udeležencev v cestnem prometu oziroma 6 manj kot v lanskem primerjalnem obdobju (zmanjšanje za 8,6 %). Primerjava obdobja januar-september tako z letom 2019 kot z letom 2022 pokaže znižanje pri posledicah prometnih nesreč. Umrlih glede na leto 2019 je 11 manj oziroma 14,7 % manj.

Število hudo telesno poškodovanih je za 16,5 % nižje kot v lanskem primerjalnem obdobju – do konca septembra so je hudo telesno poškodovalo 588 udeležencev. Pri lažje telesno poškodovanih prav tako beležimo znižanje v številu poškodovanih in sicer za 5,8 %, lažje telesno se je poškodovalo 4.635 udeležencev. Skupno število telesno poškodovanih v letošnjem letu znaša 5.223 oziroma 7,1 % manj kot v lanskem primerjalnem obdobju.

V primerjavi z letom 2019 beležimo znižanje v vseh kategorijah, tako pri številu umrlih kot pri poškodovanih v prometnih nesrečah, le skupno število prometnih nesreč z zapisnikom Policije je višje za 3,4 %.

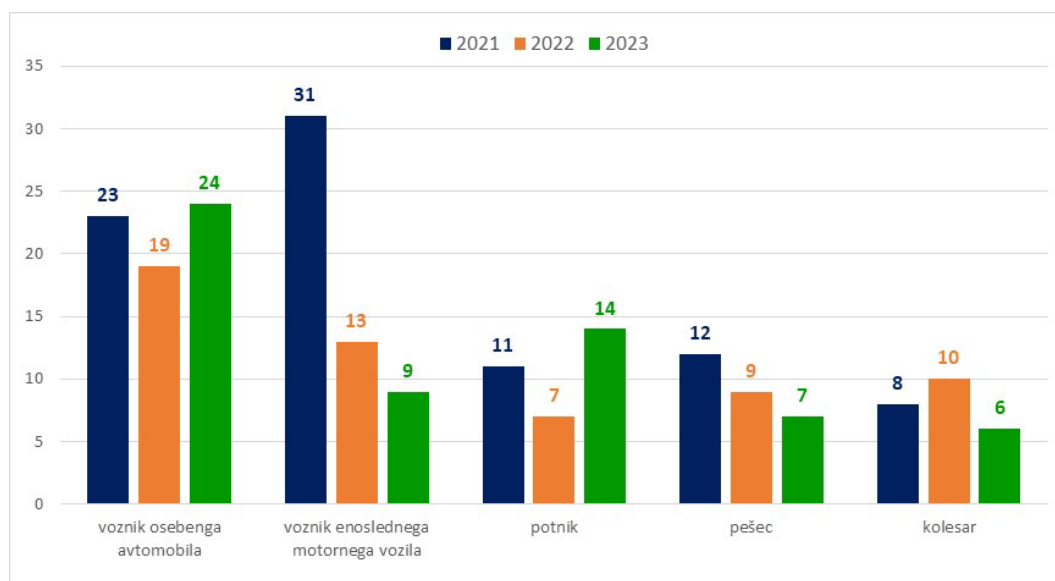
2. Umrlji udeleženci v prometnih nesrečah po mesecih (januar – september) v obdobju 2021 – 2023

Graf prikazuje število umrlih udeležencev cestnega prometa v prvih devetih mesecih v zadnjem 3-letnem obdobju. V letošnjem letu pri umrlih udeležencih izstopajo mesec maj (11 umrlih), mesec julij (10 umrlih) ter avgust (9 umrlih).

V primerjavi s preteklima letoma so v mesecu februarju umrli 4 udeleženci več kot v letu 2022, v mesecu marcu pa trije manj kot v letu 2022 ter 5 manj kot v letu 2021. V mesecu juniju je umro 12 udeležencev manj kot v 2022 in 5 manj kot v letu 2021. V mesecu avgustu pa so umrli 4 udeleženci več kot v letu 2021 in 8 manj kot v letu 2021.

3. Umrli udeleženci v prometnih nesrečah po vrsti udeleženca (januar – september) v obdobju 2021 – 2023

Do konca septembra 2023 je med udeleženci v prometu na slovenskih cestah umrlo največ voznikov osebnih avtomobilov, in sicer 24 oziroma 5 več kot v lanskem primerjalnem obdobju. Bistveno nižje je število umrlih voznikov enoslednih motornih vozil, saj jih je umrlo 9, pred tem pa 13 v letu 2022 ter 31 v letu 2021. Povečanje v številu umrlih beležimo pri potnikih v vozilih – 14 umrlih oziroma 7 več kot v lanskem primerjalnem obdobju ter 3 več kot v primerjalnem obdobju leta 2021. Do konca septembra 2023 je umrlo 8 potnikov v osebnem avtomobilu, 3 v avtobusu, ter po en na traktorju, na štirikolesniku ter na motornem kolesu. Upad pa beležimo tudi pri pešcih in kolesarjih, saj je v letošnjem letu umrlo 7 pešcev (9 v 2022 in 12 v 2021) ter 6 kolesarjev, kjer pa jih je v letu 2022 umrlo 10, v letu 2021 pa 8. Eden izmed umrlih kolesarjev je bil voznik električnega kolesa.

Poleg omenjenih v obdobju januar – september 2023 beležimo še 3 umrle voznike tovornega vozila ter 1 voznika traktorja. Do konca meseca septembra je v letošnjem letu skupaj umrlo 22 ranljivih udeležencev (enosledna vozila, pešci, kolesarji) oziroma 34,4 % vseh umrlih. Delež umrlih ranljivih udeležencev do konca meseca septembra je v letu 2022 znašal 45,7 %, do konca meseca septembra v letu 2021 pa 54,3 %.

4. Prometne nesreče in posledice – povzročitelj prometne nesreče pod vplivom alkohola v zadnjem 5-letnem obdobju (januar – september)

Obdobje: 1.1. - 30.9.	Prometne nesreče		Udeleženci prometnih nesreč		
	Vse	S telesno poškodovanimi in/ali umrlimi	Smrt	Huda telesna poškodba	Lažja telesna poškodba
Leto					
2019	1.058	434	28	96	419
2020	1.051	421	25	97	383
2021	1.043	445	23	88	445
2022	1.198	494	17	112	476
2023	1.096	453	15	97	438
2023/2019	+3,6 %	-4,4 %	-46,4 %	+1,0 %	+4,5 %
2023/2022	-8,5 %	-8,3 %	-11,8 %	-13,4 %	-8,0 %

V prvih devetih mesecih letošnjega leta so povzročitelji pod vplivom alkohola povzročili 1.096 prometnih nesreč oziroma 8,5 % manj kot v lanskem primerjalnem obdobju. Znižanje glede na preteklo leto beležimo pri vseh ostalih kazalcih, tudi pri številu prometnih nesreč s telesno poškodovanimi ali umrlimi udeleženci, in sicer za 8,3 %.

V prometnih nesrečah, ki so jih povzročili alkoholizirani udeleženci, je do konca meseca septembra umrlo 15 udeležencev oziroma 11,8 % manj kot v primerjalnem obdobju leta 2022 (2 umrla manj). Delež alkoholiziranih povzročiteljev prometnih nesreč s smrtnim izidom v letošnjem letu znaša 23,2 % (v lanskem primerjalnem obdobju 23,8 %). Znižanje glede na preteklo leto tudi beležimo pri telesno poškodovanih udeležencih – v omenjenem obdobju se je zaradi alkoholiziranih povzročiteljev hudo telesno poškodovalo 97 udeležencev (-13,4 %), lažje telesno poškodovalo pa 438 udeležencev (-8 %).

5. Uporaba varnostnega pasu / čelade v letu 2023 (januar – september)

V prvih devetih mesecih letošnjega leta je bil delež uporabe varnostnega pasu pri umrlih voznikih osebnih avtomobilov 66,7 % (v letu 2022 je znašala 68,4 %). Od skupno 24 umrlih voznikov osebnih avtomobilov jih je 16 uporabljalo varnostni pas. Pri 14 umrlih potnikih v vozilih je delež zaščite, torej uporabe varnostnega pasu oziroma čelade, 57,1 %, trije potniki niso uporabljali zaščite, za tri potnike (v avtobusu) pa uporaba ni znana. Vsi trije umrli vozniki tovornih vozil so uporabljali varnostni pas.

Od 6 umrlih kolesarjev sta le dva uporabljala zaščitno kolesarsko čelado. Izmed 9 umrlih voznikov enoslednih motornih vozil jih je 7 uporabljalo zaščitno čelado.

6. Umrli udeleženci v cestnem prometu po statističnih regijah v obdobju 2021 – 2023 (januar – september)

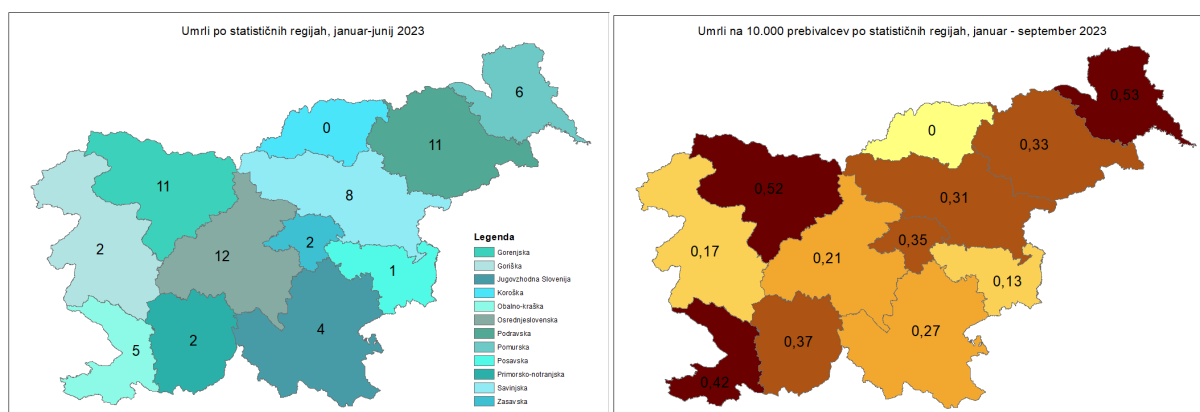
Statistična regija	Umrli			Št. umrlih na 10.000 prebivalcev v obdobju 1-9/2023
	Obdobje: 1.1. – 30.9.			
	2021	2022	2023	
Koroška	4	2	0	0,00
Posavska	5	4	1	0,13
Goriška	7	1	2	0,17
Osrednjeslovenska	11	8	12	0,21
Jugovzhodna Slovenija	6	4	4	0,27
Savinjska	15	12	8	0,31
Podravska	19	12	11	0,33
Zasavska	1	1	2	0,35
Primorsko-notranjska	1	5	2	0,37
Obalno-kraška	7	5	5	0,42
Gorenjska	9	14	11	0,52
Pomurska	8	2	6	0,53

Najbolj pozitivno izstopata Koroška in Posavska statistična regija, saj v prvih devetih mesecih na območju Koroške ni umrl noben udeleženeec, eden pa v Posavski regiji.

Po dva udeleženca sta umrla v Goriški, Zasavski ter Primorsko-notranjski regiji, statistično pa 0,17, 0,35 ter 0,37 umrlega na 10.000 prebivalcev.

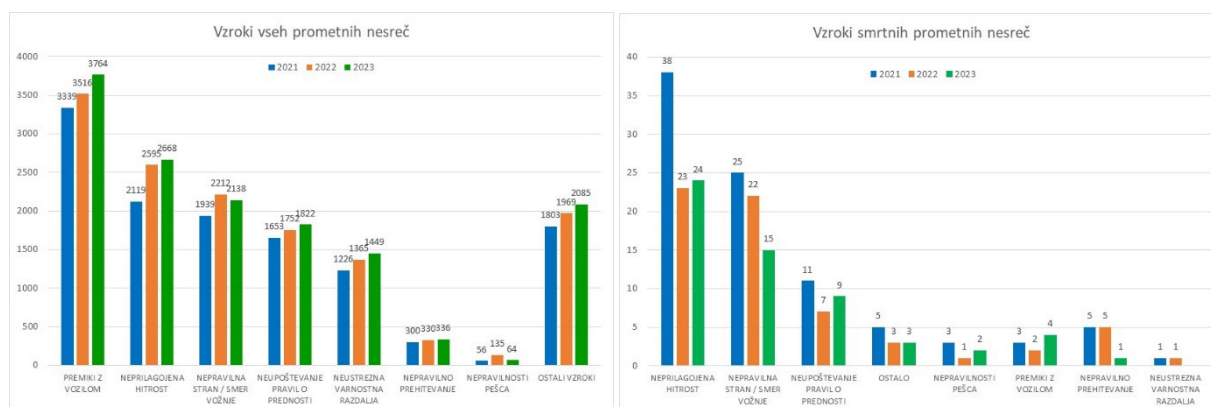
Povišanje glede na leto 2022 s 6 umrlimi beležimo v Pomurski regiji, kar pa je še vedno manj kot 8 v primerljivem obdobju leta 2021, kar znaša med vsemi regijami največ, in sicer 0,53 umrlih na 10.000 prebivalcev.

V absolutnem in relativnem številu umrlih izstopa Gorenjska regija, z 11 umrlimi oziroma 0,52 na 10.000 prebivalcev. Enako absolutno število umrlih 11 je bilo v Podravski regiji ter 12 v Osrednjeslovenski, a z nižjim številom umrlih na 10.000 prebivalcev, in sicer 0,33 oziroma 0,21.

7. Vzroki za nastanek prometnih nesreč

Najpogostejši vzrok za nastanek prometnih nesreč v prvih devetih mesecih letošnjega leta ostaja nepravilen premik z vozilom – zaradi omenjenega vzroka je zabeleženih 3.764 prometnih nesreč oziroma 26,3 % vseh nesreč. Sledi vzrok neprilagojena hitrost – 2.668 prometnih nesreč oziroma 18,6 % ter nepravilna stran oziroma smer vožnje – 2.138 prometnih nesreč oziroma 14,9 %.

Najpogostejša vzroka za nastanek prometnih nesreč s smrtnim izidom sta:

- neprilagojena hitrost – 24 prometnih nesreč s smrtnim izidom (27 umrlih udeležencev),
- nepravilna stran oziroma smer vožnje – 15 prometnih nesreč s smrtnim izidom (17 umrlih udeležencev).

Zaradi zgoraj omenjenih vzrokov za nastanek smrtnih prometnih nesreč je do konca septembra umrlo 44 udeležencev oziroma 68,8 % vseh umrlih.

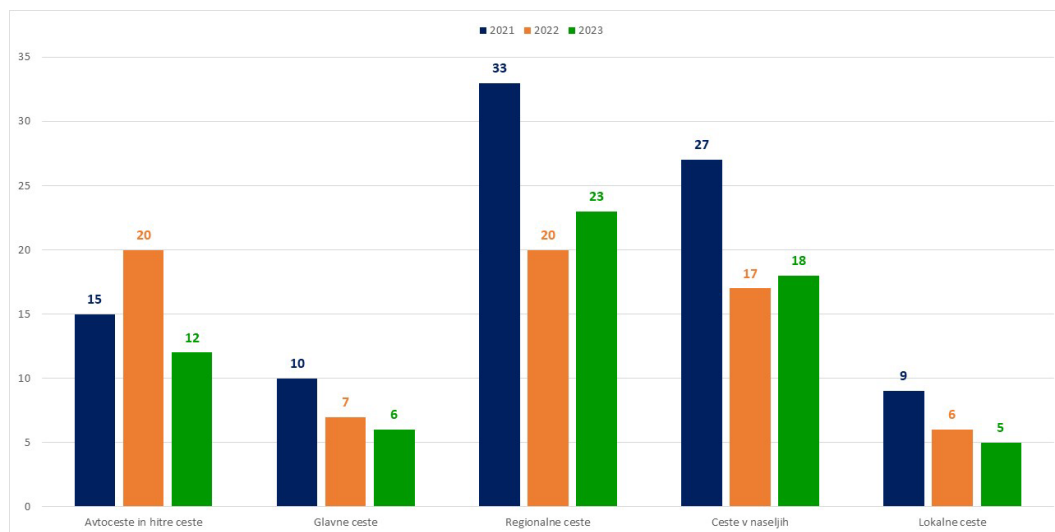
Zaradi neupoštevanja pravil o prednosti je umrlo 10 udeležencev, zaradi premika z vozilom 4, zaradi nepravilnosti pešča 2, zaradi nepravilnega prehitevanja pa 1 udeleženec. Zaradi kategorije vzroka ostalo so umrli 3 udeleženci. Zaradi neustrezne varnostne razdalje v obdobju januar - september 2023 ni bilo umrlih.

V primerjavi z lanskim letom beležimo poslabšanje v kategoriji neprilagojena hitrost (letos 27, lani 24 umrlih) in neupoštevanje pravil o prednosti (letos 10, lani 7 umrlih).

Izboljšanje beležimo pri vzroku nepravilna stran oziroma smer vožnje (letos 17, lani 26 umrlih) in nepravilno prehitevanje (letos 1, lani 5 umrlih).

8. Prometne nesreče glede na vrsto ceste

Do konca letošnjega septembra je največ prometnih nesreč zabeleženih na cestah v naselju (z ali brez uličnega sistema) in sicer 8.777 oziroma 61,2 %.

Graf prikazuje smrtne prometne nesreče po letih ter po vrsti ceste:

- na avtocestah in hitrih cestah je v letošnjem letu do konca meseca septembra zabeleženih 8 smrtnih prometnih nesreč, v katerih je umrlo 12 udeležencev,
- na glavnih cestah so v letošnjem letu do konca meseca septembra zabeleženih 6 smrtnih prometnih nesreč, v katerih je umrlo 6 udeležencev,
- na regionalnih cestah je v letošnjem letu do konca meseca septembra zabeleženih 21 smrtnih prometnih nesreč, v katerih je umrlo 23 udeležencev,
- na cestah v naselju (z ali brez uličnega sistema) je v letošnjem letu do konca meseca septembra zabeleženih 17 smrtnih prometnih nesreč, v katerih je umrlo 18 udeležencev,
- na lokalnih cestah je v letošnjem letu do konca meseca septembra zabeleženih 5 smrtnih prometnih nesreč, v katerih je umrlo 5 udeležencev.

Glede na lansko primerjalno obdobje beležimo manj umrlih na avtocestah in hitrih cestah (letos 12, lani 20 umrlih). Leto 2022 je sicer močno izstopalo od povprečja 10 umrlih v predhodnih letih 2019, 2020 in 2021.

Znižanje v obdobju januar - september v letu 2023 glede na primerjalno obdobje v letu 2022 je zaznati na avtocestah in hitrih cestah (-8), glavnih cestah (-1) in na lokalnih cestah (-1). Do povišanja pa je prišlo na regionalnih cestah (3 umrli več) ter za 1 udeleženca več na cestah v naseljih.

9. Povzetek

Po prvih devetih mesecih leta 2023 lahko ugotovimo, da se trend zniževanja števila prometih nesreč s poškodbami nadaljuje, prav tako se znižuje število poškodovanih ali umrlih udeležencev. Številke so nižje tako za enako primerjalno obdobje preteklega leta, kot glede na 5-letno obdobje, torej na leto 2019.

Po številu umrlih udeležencev glede na vrsto ceste izstopajo regionalne ceste in ceste v naseljih, med vzroki za nastanek smrtnih prometnih nesreč pa neprilagojena hitrost ter nepravilna stan ali smer vožnje, kar je enaka ugotovitev, kot za obdobje predhodne analize januar-junij.

Med umrlimi udeleženci izstopajo potniki v vozilih, tudi zaradi odmevnejše prometne nesreče avtobusa na pomurski avtocesti že v začetku letošnjega leta, precej nižje glede na zadnja leta pa je število umrlih motoristov oziroma voznikov enoslednih vozil. Znižujeta se tudi števili umrlih pešcev in umrlih kolesarjev.

Bistveno nižje od preteklih let za enaka primerjalna obdobja je število smrtnih prometih nesreč zaradi alkoholiziranih povzročiteljev ter tudi prometnih nesreč s telesno poškodovanimi udeleženci zaradi alkoholiziranih povzročiteljev.

Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa, 19. 10. 2023